

Megkezdődött a Csongrádi Napok rendezvénysorozata

Képünkön: a megnyitó ünnepélyes pillanatai. Dr. Somogyi Ferenc beszédét mondja

Az idén 12. alkalommal ültözött díszbe Csongrád, hogy köszöntse lakóit, s a Csongrádi Napokra érkező vendégeket. A program tegnap, szombaton reggel zenés ébresztővel, toronyzenével kezdődött, majd a veterán autók és a modern kocsik nemzetközi ügyességi versenyt rendeztek meg a városi sporttelepen.

A megnyitó ünnepségre tegnap délelőtt 11 órakor került sor, a városi tanács épülete előtti zászlófelvonással, majd a dalos találkozóra érkezett kórusok műsora kö-

vetkezett. Nyitó beszédét mondta dr. Somogyi Ferenc, a városi pártbizottság első titkára üdvözölte a vendégeket, köztük dr. Németh Lajost, a megyei pártbizottság titkárát, Szabó Jánosné-t, a megyei tanács elnökhelyettesét, Hunya Istvánt, a MEDOSZ elnökét és Jirzi Smoukot, a Csehszlovák Kultúra igazgatóhelyettesét.

A megnyitó után a vendégek megtekintették a gimnáziumban, az ének-zenei általános iskolában, valamint a művelődési központban

Befejeződött az anyanyelvi konferencia

Szombaton zárónyilatkozat közreadásával befejezte munkáját a Budapesten megtartott III. anyanyelvi konferencia. Gosztónyi János oktatási minisztériumi államtitkár foglalta össze a befejező plenáris ülésen a konferencia munkájának eredményeit, tapasztalatait, az anyanyelvi mozgalom további fejlesztését szolgáló útmutatásait.

Eredményesen zárult a nyári ruházati vásár

Szombaton véget ért a nyári ruházati vásár. Húsz, harminc és negyven százalékos engedménnyel több mint egymilliárd forint értékű árut kínáltak, ezek jelentős része elkelt az elmúlt két hét alatt.

Az ország 33 Centrum áruházának nyári vásarán több mint 80 millió forintot takarított meg a lakosság. A Centrum áruházak összesen 360 millió forint értékű árut kínáltak engedménnyel, s ebből 280 millió forint értékűt adták el. Méterárúkból például 130 ezer méter kelt el. Különösen a pamut- és a sejtanyagúak voltak kellenők. Ugyanakkor a vártnál kisebb forgalmat bonyolítottak le a konfekciótermékekben. A legjobban Budapest és Corvin Áruházak keresték fel, ahol 28 millió forint értékű ruházati cikk fogyott el, itt a lakosság megtakarítása több mint 10 millió forint. Igen élénk forgalom volt a Divatcsarnokban, a vidéki Centrum áruházak közül pedig a miskolciban, a szegediben, a győriben és tatabányaiiban. A budapesti Skálában a múlt évi nyári vásári forgalomnál 30 százalékkal nagyobb volt az ideje. Itt az engedményes áru-alap mintegy 40 millió forint értékű volt, s ebből 23 millió forint értékűt adták el.

Az áruházak, szaküzletek már a vásár utolsó napjában megkezdték a raktárak feltöltését az újonnan érkezett hazai és külföldi import-árukkal, egy-két héten belül a kirakatokba és a polcokra kerülnek az őszi divatújdonságok.

Hétköznapi

Öröm a felfedezés?

A vendég a felfedezés izgalmával bojong egy ismeretlen városban — de nem biztos, hogy mindent neki kellene felfedeznie. Legalábbis jobb volna, ha egy s más dologban eligazítanak, s nem neki kellene nyomoznia.

Ilyen a közlekedés. A tömegközlekedés, amely egyszerűsödött — de nem az utasok számára.

Régen a kalauztól lehetett érdeklődni — ma kalauz nincs, és a vezetővel menetközben beszélgetni tilos. Ki is írta, és teljesen érthető is.

Marad az utasok jóindulata és jólétszükséglete. (Visszont: reklamációnak helye nincs.)

Négy-öt busz is elviszi az embert Tarjánba — más útvonalon, de ezt az idegen honnét tudhatja? Például: ha kiírják kis táblákra a megállókat. (Mint az NDK-ban, vagy az NSZK-ban, ahol a megállóknak neve is van.) Vagy egy kis plakát lehetne a buszban a megállók felsorolásával — nemcsak a párizsi metróban, de már Budapesten is ezzel a „kor-szakalkotó” módszerrel igazodnak el az utasok.

Sok vendége van Szegednek nyáron, más év-szakban is akad. Nemcsak illó, kötelező is őket tájékoztatni.

Mi folyik?

A járdát lezárták, de ott, ahol az állványerdő kezdődik még tábla is figyelmezteti a járókelőket. A nagybetűs részek között egy megragadó mondatrész: „...munkavégzés folyik...”

Mi folyik? — kérdez rá az ember, de a kifejezés nyelvi „szépsége” nem sok időre köt le, mert az állványon az évilágon semmi se folyik. Munkavégzés? Az kiváltképp nem.

Igy aztán a táblán meghirdetett nyakatekert mondatot nemcsak a nyelvvellyeségről tanultakkal, de

a valósággal is akaratlanul összehasonlítja az ember. Mert ami itt „folyik”, azt nemcsak vasárnapra, de munkaidőre is „meggátolták”, vagy „berekesztették”.

Ismerek egy idős ácsot. Az, amikor megjelenik a felváltott feladat színhelyén, akkurátusan kiteszi a táblát: „A tetőn dolgoznak.”

Lehet, hogy ez túl egyszerű, nem is nagyon elegáns szöveg.

De amit mond vele, azt bárki a helyszínen láthatja.

Sz. M.

Bontás — robbantással

Szombaton délelőtt Veszprémben a turisták és a helyben lakók ezrei figyelték, miként tűnik el egyik percről a másikra a városközpont egyik régi része, a Bajcsy-Zsilinszky út eleje. Robbantással bontották le ugyanis a szanalásra ítélt szakaszt. A jövőben ezen a részen, a város szívében kap majd helyet a veszprémi régió tárt új filmszínháza.

A szakszervezetek és a termelés

A párt, az állam, a szakszervezetek és a KISZ között kialakult munkamegosztás növekvő felelősséget ró a munkásosztályra, a bérből és fizetésből élő emberek legnagyobb tömegszervezetére. A szakszervezetek termelést segítő munkájára a növekvő aktivitás, a felelősség mind bátrabb vállalása, a hozzáértés színvonalának emelkedése, a tapasztalatok megfontolt jelzése a jellemző. E munka egyik ellentmondása, hogy a szakszervezetek jogai és kötelességei az utóbbi években gyorsabban növekedtek, mint ahogy ezekkel a tisztségviselők eddig megtanulhattak élni. A megnövekedett felelősség további erőfeszítéseket, szorgalmas munkát és tanulást igényel minden tisztségviselőtől.

A szakszervezeti mozgalom alapvető tényezője a termelés és szolgáltatás területén dolgozó 110 ezer ember, akik között a szervezethez 96 százalékos. Megyénkben 20 ezer 402 választott tisztségviselő tevékenykedik. A szocialistabrigád-mozgalomban 5 ezer 31 munkáskollektíva vesz részt, 47 ezer 100 taggal. Ebből 4 ezer 196 közül 46 ezer 200 tagja elnyerte a szocialista címet. A közvetlen termelésben dolgozóknak több mint fele munka-, illetve szocialista brigádokba tömörül. E közösségeknek meghatározó szerepük van a termelésben, a gazdálkodásban és a különböző munkamegosztásokban. A brigádok életének összefogása, munkájuk tartalmi jegyeinek gazdagodása, a szakszervezeti és KISZ-tevékenység egyik legjelentősebb eredménye, amelyről elismeréssel szólnak a gazdasági vezetők.

A TERMELES SEGÍTÉSÉNEK FOLYAMATA

A szakszervezetek termelést és gazdálkodást segítő tevékenysége sokrétű és szerteágazó. Felöleli a tervezést, a tervek megvalósítását, a termelési agitációt és propagandát, a munkaversenyt, az újítási mozgalmat, a gazdasági folyamatok figyelemmel kísérését, a végzett munka elemzését, az új tennivalók megfogalmazását, a jövedelmek és jutalmak munka szerinti elosztását. A propaganda- és agitációs tevékenységben erősödött a termelés-elosztás — fogyasztás szemlélete. Felelőségük így összegezhető: aktív részvétel az anyagi javak megteremtésében és a végzett munka szerinti elosztásban.

A termelést segítő munkának kialakult és megszilárdult mechanizmusa van. A tisztségviselők részt vesznek a megyei pártbizottság és a megyei tanács középtávú és éves terveinek kidolgozásában, megvitálásában. Véleményüket, javaslatukat mindketten fórum figyelembe veszi. Állásfoglalásaikban népgazdasági és összmegei érdekeket képviselnek elsősorban.

A középtávú tervekkel mindenütt kidolgozásra kerültek a kollektív szerződéses, a munkavédelmi szabályzatok, amelyeknek széles körű megvitatásában, illetve ismeretelésében a szakszervezeti bizottságok felelőséget és nagy szervező munkát vállaltak magukra. Az irányító szervek mintegy 40 vállalati kollektív szerződésről mondtak véleményt és tettek kiegészítő javaslatokat. (Több vállalat nem csökkentette a jutalom szabadságot, az előirtnál alacsonyabb bérnövelést terveztek, nem ösztönöztek eléggé a teljesítménybérben dolgozókra stb.) Új feladat az ötdiké ötéves tervtel kezdődően a vállalati szociálpolitikai tervek készítése. Ebben is felelős szerepük van a szakszervezeti bizottságoknak. A tervtárgyaló munkásságuknak igen fontos a nevelő és mozgósító jellegük. Sajnos, számos terv nagyon terjedelmes, a munkások számára áttekinthetetlen, így tárgyalásuk eseténként formális volt.

A TERVEK TELJESÍTÉSE

A tervezési munkát követő végrehajtásban nagy tapasztalatokkal és hozzáértéssel rendelkeznek a szakszervezetek. Agazati megyei bizottságaink nagyon különböző termelési és közgazdasági viszonyok között irányítják az alapszervezeteket. Elismerésre méltó, hogy az egyes iparágak közp-szerveiket megillető jogokkal rendelkező vállalati szakszervezeti tanácsainak termelést segítő munkáját mind színvonalasabban, különösen a kisebb egységekben — műhely, szalag — élénkül a termelést segítő szakszervezeti munka. Itt otthonosabban és eredményesebben tevékenykednek a szakszervezeti aktivisták. Ezekben a közösségekben hatási gyakorolnak egymásra az emberek, számon tartják a végzett munka eredményeit, de itt jelentkezik legnagyobb mértékben az egyenlőségre való törekvés is. Megfigyelhető számos üzemben, hogy a két éve megválasztott tisztségviselők mind nagyobb felelősséggel foglalkoznak a legbonyolultabb ügyekben is, beleértve a legérzékenyebb termelési és bérézési kérdéseket. Véleményünkben uralkodóvá válik az élen járó munkások szemlélete: a javakból a többet, a jobbat alkotók nagyobb mértékben részesüljenek.

A termelést segítő szakszervezeti feladatokat eredményesebb megoldása érdekében nagy figyelmet kell fordítanunk a 6 ezer 300 bizalmi módszeres továbbképzésére, ismeretanyaguk bővítésére. Ezt megköveteli a bizalmiak megnövekedett jog- és

hatásköre. Üzemi életünk figyelmet érdemlő további ellentmondása, hogy a vállalati közpvezetők hatásköre nincs összhangban a szakszervezeti bizalmi jog- és hatáskörével. Ez több helyen zavart kelt, vagy a döntések elhúzódsát okozza.

Erősödik és tartalmában javul a szakszervezetek jelenségeket-problémákat jelző szerepe is. A szakszervezeti bizottságok, az ágazati megbízottságok megbízhatóan jelzik a dolgozókat foglalkoztató gazdasági és más természetű kérdéseket. (A textil-munkásnők, az egészségügyi dolgozók, az alacsonyabb nyugdíjban részesülők, a pályakezdő fiatalok gondjait és számos más témát.) Jó hatással van munkájukra, hogy a párt- és kormányzati szervek érdemben foglalkoznak a szakszervezetek észrevételeivel.

A VERSENY LENDTŐEREJE

A gazdaságpolitikai feladatok megvalósításának egyik alapvető eszköze a szocialista munkaverseny. A megyei pártbizottság állásfoglalása alapján a szakszervezetek folyamatosan foglalkoznak a munkaverseny szervezésével. A versenymozgalom minőségi jegyei erősödtek, különösen a XI. pártkongresszus tiszteletére indított verseny óta. Legjobb eredmény, hogy a dolgozók versenyvállalásai összhangban vannak az ötdiké ötéves terv vállalati célkitűzéseivel. Az üzemi versenyszabályzatok növelik a verseny ösztönző erejét.

A szervezésben kedvezően alakul a gazdaságvezetés, a szakszervezetek és a KISZ együttműködése. Megyénk munkahelyeinek brigádjai újabb vállalásokkal ünneplik a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóját.

A szervező munka fontos része a DH-munkarendszer terjesztése, az újítómozgalom fejlesztése. 1976-ban 5 ezer 899 újítást nyújtottak be a dolgozók, közülük 2 ezer 286-ot fogadtak el és 2 ezer 20-at alkalmaznak a termelői folyamatokban. Csongrád megye újítómozgalma az elsők között foglal helyet az országban.

ÚJABB FELADATOK

A termelésre ösztönző és nevelő munka során számos, figyelemre méltó tényezővel találkozunk a szakszervezeteknél:

Az utóbbi években jellemző a szakszervezeti munka területeinek kiszélesedése, a szociálpolitikai tervekkel a jogsegélyszolgáltatón, a bizalmiak növekvő hatáskörén, a dolgozók szakmai képzésén keresztül, a területfejlesztési versenyig. Ez egyrészt hasznos, másrészt azt a reális veszélyt hordozza, hogy a munka szétaprózik, a szakszervezetek mindennel foglalkoznak, és a fő feladatok kicsúszhatnak kezükből. Ezért a munka megtervezésének, a fő feladatok napirenden tartásának, a koordinációnak növekvő szerepe van. Nem kisebb a szerepe a gazdasági és gazdaságpolitikai folyamatok gondos elemzésének — a termelésben, a bérézésben és az anyagi ösztönzésben.

Nem sikerült eddig a szakszervezeti mozgalomnak sem lényegesen befolyásolnia a munkaerő-vándorlás csökkentését, a munkaidő jobb kihasználását, a teljesítménybérben dolgozók számának növelését, az üzemi- és munkaszervezés gyorsabb előrehaladását. E tényezők legtöbbje további országos rendezést és még következetesebb helyi munkát igényel.

Gazdasági szabályozók és bérpolitikánk gyakorlata sem ösztönöz a normában dolgozókra, mert az órabéres jövedelem azonos keresetét biztosítja a teljesítménybérrel. Normaképzés gyakorlatilag nincs. Olykor a kellő politikai bátorság is hiányzik mind a gazdaságvezetés, mind a szakszervezetek részéről a fegyelmezetlen emberekkel szembeni fellépéshez. A munkaerő mindennáron való megtartása helyenként liberáliszmus eredményez. E kérdések megoldása gyakran éles vitákat vált ki a gazdasági vezetés és a szakszervezetek között, a szakszervezeteken belül, és helyenként a mozgalmi szervek és egyes munkások között is.

Megyéinkben sok a gyáregység, a telephely. Tervüket későn kapják meg, ennek véleményezése azután már formális. Önálló közgazdasági elemzést nem folytatnak, a végzett munka későn értékelhető.

A szakszervezeti tisztségviselők és az aktivisták ezreinek többsége jól érti a szakszervezetek termelést segítő funkciójának feladatait, ennek érvényesítéséért legjobb tudása szerint dolgozik azzal, hogy megyénk gazdasági eredményeiben benne van a szervezett dolgozók és a szakszervezeti testületek és aktivisták szervező, nevelő munkája, és vállalják az elmaradások miatti kritikát is.

A szakszervezetek a gazdasági életünk egyik, mindjobban funkcionáló tényezője, amely képes a párt, a kormány gazdasági és szociális terveinek megvalósítását növekvő aktivitással és felelősséggel segíteni.

DR. ÁGOSTON JÓZSEF,
a Szakszervezetek
Csongrád megyei Tanácsa
vezetőtitkára